

STENOMUSEEN 55

MEDLEMSBLAD FOR STENO MUSEETS VENNER – OKTOBER 2011

Kære krop, svære krop

Med udstillingen om kropskultur får Steno Museet sin første nye basisudstilling siden museets åbning i 1994.

De første kulturhistoriske museer blev skabt ud fra et ønske om at oplyse borgeren om sit lands historie. I dag skal museer ikke bare oplyse, men også have fin-

geren på samfundspulsen og afspejle, hvad der rører sig i samfundet. Med udstillingen *Kære krop, svære krop* har vi valgt et emne, som vi mener er meget aktuelt og vedkommende.

Vi lever i en tid, som nogle kalder kropsfikseret, selv om menneskekroppen vel har været en vigtig kulturel ingrediens i flere generatio-

ner. Der er dog ingen tvivl om, at kroppen spiller en stor rolle for de unge – og et af argumenterne for at lave udstillingen var og er stadig, at hver tiende ung har det svært med sin krop. Måske et symptom på, at kroppen fylder rigtig meget i de unges bevidsthed? Vores ambition er at skabe en refleksion hos de

Fortsættes side 7.

Den første visualisering af udstillingsrummet i 1:50. Bagest ses "omklædningsrummet", og i midten ses "loungemøblet", hvor arkitekterne har ladet sig inspirere af kroppens organer. Til venstre ses det lille "supermarked". Foto: Kristian Frost.

Kære krop, svære krop

Fortsat fra forsiden.

unge omkring deres krop og det samfund, som præger dem. Om det er lykkedes, er vi spændte på, men vi har forsøgt at spille på alle strenge for at skabe en unik udstilling.

De unges holdninger

Udstillingen begynder i et dunkelt rum, hvor ord fra den 14-årige "Christina" dukker op på væggen: "Hvad tænker andre om mig?" Og: "Hvem skal jeg rette mig efter?", spørger hun. Derefter ledes man ind i en mørk sluse med spejle og spørgsmål på væggen, som f.eks. "Hvem bestemmer over din krop?"

I udstillingens midte er et rekreativt loungeområde, som leder ud til hvert af de fem udstillingsafsnit, hvor en kort film tager fat i problematikker fra de unges hverdag. F.eks. lægger en scene fra et omklædningsrum op til spørgsmålet: "Hvordan har du det med at bade med andre efter idræt?". Den unge kan svare "Det er okay" eller "Det er ikke okay", hvorefter en resultatside viser, hvad de andre gæster har svaret. I andre film spørges der ind til de unges madvaner, og om de er påvirket af flotte kroppe i blade, på film og i tv. Pointen er her at få de unges erfaringer, holdninger og følelser i spil og lade dem se, hvad andre unge har svaret.

Vi har lagt stor vægt på, at de unge i *Kære krop, svære krop* skal konfronteres med dilemmaer og forholde sig aktivt til deres krop og kropskultur, fordi erkendelse og oplevelse i museumsrummet befordres ved at indtage de besøgende.

Udstillingen viser kvindeskulpturer og skønhedsidealener gennem tiderne. De illustreres bl.a. af en fuldvoksen barbieskulptur og en forstørret kopi af den 11 cm høje Venus fra Willendorf fra forhistorisk tid.

Illusioner

I udstillingsrummet er der flere rumlige "illusioner". I "supermarkedet" mødes gæsten af fødevareremballager fra gulv til loft. De illustrerer den eksplosive vækst i portionsstørrelsen, kaldet supersize, som nåede Danmark i 1980'erne. Samme sted udstilles også de sidste 30 års lightprodukter, som

så dagens lys med Minarine og den første letmælk i 1970'erne. Supersize opfattes af nogle som en af årsagerne til den såkaldte "fedmeepidemi", mens de sidste årtiers eksplosion i antallet af lighthprodukter tolkes som et symptom på selvsamme epidemi – populært kaldet fedtforskrækkelse.

Man kan også gå ind i "omklædningsrummet" og møde nøgne mennesker – på krops-

store fotografier forstås – og blive klogere på forskellige syn på nøgenhed i rummets omklædningssskabe.

En af vores bevæggrunde for at lave et omklædningsrum er, at mange unge i dag synes, at det er grænseoverskridende at bade med andre. Derfor er det ikke alle, der bader efter idræt i skolen. Tidligere tiders "kæft, trit og retning" efter gymnastik, hvor alle skulle bade, er blevet afløst af en individualisme og blufærdighed, som er tankevækkende, fordi de selvsamme unge er omgivet af en kropskultur på tv og internet, som dyrker og udstiller den nøgne krop i et omfang, som ikke fandtes tidligere.

I "omklædningsrummet" vises korte film med unge, som fortæller om deres oplevelser af at være i et omklædningsrum. "Omkleedningsrummet" bliver således til en fysisk ramme for, at unge kan udveksle tanker og følelser omkring det at være ung, følsom og på vej til at blive voksen, ligesom rummet bliver en metafor for et sted, hvor man "klæder sig af" og sætter nøgenhed i perspektiv.

Studerende byder ind

Filmene i omklædningsrummet er lavet af to antropologistuderende, som over nogle måneder mødtes med en 7. klasse fra en folkeskole og fik de unge til at åbne sig omkring deres forhold til omklædningsrum og dét at bade med andre.

Disse mindre feltstudier, som bringer de unges egne stemmer ind i udstillingen, er lykkedes pga. et frugtbart samarbejde med en gruppe antropologistuderende. I afsnittet "Den spisende krop" kan man høre interviews med unge og ældre om deres madpakkevaner, mens afsnittet om "Kroppen i brug"

En himmel af hverdagsteknologi skal vise, hvordan meget muskelarbejde i de sidste 100 år er erstattet af mekanik og motorer. Her forsøger Niels, Allan og Rosan Bosch at finde den rette placering af en gammel dags græsslåmaskine. Foto: Morten A. Skydsgaard.

viser film om utraditionelle sportsgrene såsom roller-derby, crossfit, redskabsgymnastik og hiphop.

Forskningsformidling

Det er ikke blot prisværdigt, men også vigtigt, at museer inddrager frontforskere i deres formidling. Desværre er der flere eksempler på, at den direkte præsentation af forskere fungerer dårligt, fordi formidlingen ikke er tilpasset museumsrummets krav om en visuelt velfungerende formidling. Den skal række ud over, hvad man kan se på en skærm derhjemme i sofaen. I udstillingen har vi ladet fire forskere svare på fire udbredte fordomme om overvægt, f.eks. "Man er overvægtig, fordi man er madglad og doven!". Svaret udløses ved, at gæsten trykker på en buzzknap, hvorefter forskeren dukker op i fuld figur og formidler emnet med en kort replik, som maksimalt varer to minutter. I filmen indgår også en væsentlig genstand, f.eks. en overvægtig mus, som er udstillet i afsnittet. Vi håber, at vi har fundet en god opskrift på forskningsformidling i museumsrummet.

For at lave forskerfilmene måtte vi opbygge et mindre filmstudie hos de forskere, som boede uden for Aarhus. Her fra optagelserne med professor Bente Klarlund Pedersen. Foto: Dagny Kristjánsdóttir.

Et mangeartet museumsrum

Udstillingsrummet er skabt i samarbejde med kunstner og designer Rosan Bosch, som bl.a. har været med til at lave det prisbelønnede Hjørring Bibliotek. Det er ikke uden en vis bekymring, at man afsætter knap 15% af udstillingsbudgettet til en samarbejdspartner, hvis opgave det er tegne streger på et papir. Men her nogle uger før deadline kan vi godt sige, at vi har haft et frugtbart samarbejde med Rosan Bosch og hendes medarbejdere. Vi bød

selv ind med flere idéer, bl.a. omklædningsrummet og supermarkedet, som blev indarbejdet i et overordnet udstillingsgreb, som dels udnytter rummets højde, men også skaber et spændende rum, hvor man får lyst til at gå på opdagelse.

Udstillingen *Kære krop, svære krop* knytter sig til bogen *Kend din kropspolitik*, som er blevet meget positivt modtaget af skoleverdenen. Vi håber, at udstillingen vil blive modtaget på samme måde.

Morten A. Skydsgaard